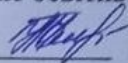

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
Кафедра української та іноземних мов

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 І.М. Пушка

« 01 » 09 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА»

Освітній рівень: першого (бакалаврського)

Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність: 206 «Садово-паркове господарство»

Освітня програма: «Садово-паркове господарство»

Факультет: лісового і садово-паркового господарства

Умань – 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» освітньої програми «Садово-паркове господарство». – Умань: Уманський НУС, 2022. – 14 с.

Розробник: викладач кафедри української та іноземних мов

Л.В. Суліма Л.В. Суліма

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української та іноземних мов

Протокол № 1 від 15 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри української та іноземних мов

к. пед. н., доцент Н.О. Комісаренко Н.О. Комісаренко
« 15 » серпня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства

Протокол від « 01 » вересня 2022 р. № 1

Голова науково-методичної комісії факультету лісового і садово-паркового господарства к. с.-г. н., доцент М.В. Шемякін М.В. Шемякін

« 01 » вересня 2022 р.

© Уманський НУС, 2022

© Суліма Л.В., 2022

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	<i>Галузь знань:</i> 20 «Аграрні науки та продовольство»	<i>Обов'язкова</i>
Модулів – 2	<i>Спеціальність:</i> 206 «Садово-паркове господарство»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 4		1- й
Загальна кількість годин – 90		Семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	<i>Освітній рівень:</i> перший (бакалаврський) <i>Освітня програма:</i> «Садово-паркове господарство»	1- й
		Лекції
		20 год.
		Практичні
		24 год.
		Самостійна робота
		56 год.
Вид контролю		
		Залік

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 33,3 : 66,7;

для заочної форми навчання – 11,1 : 88,9.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни є підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному рівні; активізація та поглиблення знань граматики, лексики, фразеології та синтаксису сучасної ділової мови; розвиток та вдосконалення вмій і навичок роботи з текстами наукового та офіційно-ділового стилю в межах сфери професійного спрямування.

Зміст дисципліни: основні закони стилістики, орфографії, морфології, пунктуації; застосування цих знань на практиці.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти.

Дисципліна «Українська мова» є однією із початкових у схемі підготовки майбутніх фахівців. Вона є фундаментальною та базується на теоретичних і практичних знаннях студентів, отриманих в загальноосвітніх навчальних закладах під час вивчення української мови.

Завданням курсу є набуття таких **компетентностей:**

інтегральної:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, фітодизайні та флористиці, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальних:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 1);
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя(ЗК 2);
- здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність(ЗК 3);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово(ЗК 4);
- здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК 5);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу(ЗК 9);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності(ЗК 12);

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 13);
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

спеціальних (фахових):

- здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо);

- здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства;

- співпрацювати з фахівцями інших галузей знань, робити фаховий внесок у колективну роботу в рамках комплексних проектів формування об'єктів садово-паркового господарства, що охоплюють різні галузі знань

програмні результати навчання:

- аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, національної гідності та патріотизму (ПРН 2) ;

- прагнути до самоорганізації та самоосвіти(ПРН 3);

- проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію(ПРН 12);

- володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства(ПРН 13);

- володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства(ПРН 16).

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль I. Українська мова – мова професійного спілкування.

Змістовий модуль 1. Українська літературна мова як основа професійного мовлення. Орфографія.

Тема 1. Основні ознаки української літературної мови. Функції мови. Орфографічні норми сучасної української мови

Тема 2. Стильова диференціація української мови.

Змістовий модуль 2. Лексичні норми мови професійного спілкування. Фразеологія.

Тема 3. Лексикологія, лексикографія та фразеологія у професійному спілкуванні.

Тема 4. Лексика наукового та офіційно-ділового стилів.

Модульний тест.

Модуль II. Документ як основний вид писемного ділового мовлення

Змістовий модуль 3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Морфологія.

Тема 5. Документ – основний вид ділового мовлення. Види документів, класифікація. Особливості використання іменника.

Тема 6. Загальні вимоги до оформлення ділових документів. Особливості використання числівника та прикметника у професійному спілкуванні.

Тема 7. Документи щодо особового складу. Особливості використання дієслова та службових частин мови.

Змістовий модуль 4. Синтаксичні норми мови професійного спілкування

Тема 8. Синтаксис ділових паперів. Інформаційно-довідкові документи.

Тема 9. Пунктуаційна норма. Пунктограми у простому реченні.

Тема 10. Синтаксична норма складного речення.

Модульний тест.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	Усього	у тому числі				Усього			
		л	п	Інд.	с.р.		о	л	п
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль 1. Українська мова – мова професійного спілкування									
Змістовий модуль 1. Українська літературна мова як основа професійного спілкування. Орфографія.									
Тема 1. Основні ознаки української літературної мови. Функції мови. Орфографічні норми сучасної української мови	12	2	2		8	-	-	-	-
Тема 2. Стильова диференціація сучасної української мови.	10	2	2		6	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	22	4	4		14	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Лексичні норми мови професійного спілкування. Фразеологія.									
Тема 3. Лексикологія, лексикографія та фразеологія у діловому спілкуванні	10	2	2		6	-	-	-	-
Тема 4. Лексика офіційно-ділового та наукового стилів. Модульний тест.	10	2	2		6	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	20	4	4		12	-	-	-	-
Усього годин за I модуль	42	8	8		26	-	-	-	-
Модуль 2. Документ як основний вид писемного ділового мовлення									
Змістовий модуль 3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Морфологія.									
Тема 5. Документ – основний вид ділового мовлення. Види документів, класифікація. Особливості використання іменника.	10	2	2		6	-	-	-	-
Тема 6. Загальні вимоги до оформлення ділових документів. Особливості використання числівника та прикметника у професійному спілкуванні.	12	2	4		6	-	-	-	-
Тема 7. Документи щодо особового складу. Особливості використання дієслова та службових частин мови.	10	2	2		6	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 3	32	6	8		18	-	-	-	-
Змістовий модуль 4. Синтаксичні норми мови професійного спілкування									
Тема 8. Синтаксис ділових паперів. Довідково-інформаційні документи.	8	2	2		4	-	-	-	-
Тема 9. Пунктуаційна норма. Пунктограми у простому реченні.	8	2	2		4	-	-	-	-
Тема 10. Синтаксична норма складного речення. Модульний тест.	10	2	4		4	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 4	26	6	8		12	-	-	-	-
Усього годин за II модуль	58	12	16		30	-	-	-	-
Усього годин	90	20	24		56	-	-	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Українська літературна мова як основа професійного спілкування. Орфографія.		
1.	Роль і значення мови в суспільному житті. Функції мови. Правопис префіксів, суфіксів, апострофа, м'якого знака, великої літери.	2
2.	Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Правопис складних слів, географічних назв, іншомовних слів.	2
Змістовий модуль 2. Лексичні норми мови професійного спілкування.		
3	Стилістична диференціація української лексики. Синоніми, пароніми.	2
4	Фразеологія у діловому мовленні. Лексикографія. Модульний тест.	2
Змістовий модуль 3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Морфологія.		
5	Особливості використання іменника у професійному спілкуванні.	2
6	Особливості використання прикметника у професійному спілкуванні.	2
7	Особливості використання числівника у професійному спілкуванні.	2
8	Особливості використання службових частин мови у професійному спілкуванні (сполучник, прислівник, частка).	2
Змістовий модуль 4. Синтаксичні норми мови професійного спілкування		
9	Синтаксис усного і писемного мовлення: синтаксичні особливості ділових паперів.	2
10	Скорочування слів і словосполучень у ділових паперах.	2
11	Синтаксис і пунктуація простого речення: однорідні члени речення, звертання, вставні конструкції, відокремлені члени речення.	2
12	Синтаксис і пунктуація складного речення. Пряма і непряма мова. Модульний тест.	2
	Усього	24

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Написати твір-роздум на тему: «Мова – душа народу» Велика літера у власних назвах, наголос. Виконати вправи.	8
2.	Основні стилі української мови. Підготувати доповіді/ презентацію.	4
3	Складні випадки відмінювання прізвищ, імен та імен по батькові. Виконати вправи.	4
4	Культура усного професійного мовлення. Підготувати план бесіди/виступу на довільну тему. Правопис слів іншомовного походження. Виконати вправи.	4
5	Стилістична диференціація української лексики. Синоніми, пароніми. Підготувати реферат.	4
6	Фразеологія у діловому мовленні. Лексикографія. Підготувати презентацію. Виконати вправи.	2
7	Лексика офіційно-ділового та наукового стилів. Підготувати презентацію.	4
8	Скласти документи: автобіографія, заява, характеристика, резюме	4
9	Відмінювання іменників II відміни, правопис складних іменників. Виконати вправи.	2
10	Відмінювання числівника, зв'язок числівника з іменником. Виконати вправи.	2
11	Особливості використання прикметників у ділових паперах. Підготувати презентацію/доповідь.	4
12	Складні випадки керування у службових документах. Прислівник по. Виконати вправи.	2
13	Правопис часток, сполучників, прийменників. Виконати вправи.	2
14	Синтаксичні особливості ділових паперів. Підготувати презентацію/доповідь.	2
15	Скорочування слів і словосполучень у ділових паперах. Виконати вправи.	2
16	Розділові знаки у складнопідрядних та складносурядних реченнях. Виконати вправи.	2
17	Відокремлені члени речення. Пряма і непряма мова. Виконати вправи. Вставні і вставлені конструкції. Виконати вправи.	4
	Усього	56

7. Методи навчання

Українська мова як дисципліна загальноосвітнього гуманітарного циклу посідає важливе місце у формуванні особистості фахівця. Особливого значення в умовах ринкової економіки і входження України в ЄС набуває практичне володіння випускниками вузів українською мовою як засобом спілкування. Професійна спрямованість курсу української мови сприяє поглибленню знань студентів з обраного фаху, опанування ними такого рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечить необхідну комунікацію у сферах професійного спілкування в усній та письмовій формах.

Для підготовки фахівців високого рівня використовуються такі методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні методи – розповідь-пояснення, бесіда, лекція;
- наочні методи – ілюстрація, демонстрація;
- практичні методи – вправи, практичні роботи, твори, реферати;
- дедуктивний метод – абстрактне мислення;
- творчі, проблемно-пошукові методи;
- навчальна робота під керівництвом викладача – самостійна робота (класні твори, самостійна письмова робота);
- самостійна робота поза контролем викладача – домашні завдання (усні та письмові);
- самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне середовище процесу Moodle.

Широко використовуються бінарні, інтегровані методи навчання: наочно-ілюстративний метод; наочно-проблемний; наочно-практичний.

Активно впроваджуються інтерактивні методи навчання у професійній підготовці студентів (робота в малих групах, дискусії, презентації, кейс-метод, ділові та рольові ігри тощо), які необхідні для формування навичок *soft skills*, спрямованих на розширення особистісних та професійних компетенцій таких як: креативність, інтелектуальний розвиток, критичне мислення, комунікабельність, вміння працювати в команді.

8. Методи контролю

Оцінювання знань студентів проводиться під час контрольних заходів. Контрольні заходи включають поточний (модульний) та підсумковий контроль.

Поточний (модульний) контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного (модульного) контролю здійснюється за такими формами: самооцінювання; завдання на вибір правильної відповіді із декількох можливих; оцінювання за участь у практичних заняттях, обговореннях; письмова робота; усні відповіді на заняттях; контрольні роботи; тести.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Кількість балів за модуль	Поточний (модульний контроль)											Сума	
	Модуль I - 40					Модуль II - 60							
Змістовий модуль	ЗМ1		ЗМ 2		МК	ЗМ 3			ЗМ4		МК	100	
Теми	T1	T2	T3	T4	10	T5	T6	T7	T8	T9	T10		10
Кількість балів	10	10	5	5		10	10	10	10	5	5		

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Мовчан Л.В., Каричковська С.П. «Українська мова»: навчально-методичний посібник для студентів негуманітарного профілю». Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 54 с.
2. Мовчан Л. В. Українська мова: методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи з курсу «Українська мова» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 101 «Екологія». Умань: ВПЦ «Візаві». 2021. 24 с.
3. Мовчан Л. В. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Українська мова» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання. Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. 80 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Авраменко О.О., Яковенко Л.В., Шийка В.Я Ділове спілкування: Івано-Франківськ, «Лілея НВ», 2015. 160 с.
2. Гриценко Т.Б. Українська мова за професійним спрямуванням. К.: Центр учбової літ., 2019. 622 с.
3. Дедушно А.В., Сизоненко Н.М. Українська мова за професійним спрямуванням: практикум для здобувачів вищої освіти. К.: Ліра-К, 2019. 240 с.
4. Крашеннікова Т.В., Поповський А.М., Руколянська Н.В. Українська мова (за професійним спрямуванням). Дніпропетровськ: Вид. «Середняк Т.К.», 2015. 330 с.
5. Линчак І.М., Матвєєва Г.В. Українська мова (за професійним спрямуванням) (в туризмі): Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 330 с.
6. Мозговий В. Українська мова у професійному спрямуванні. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 592 с.
7. Пентилюк М.І. Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення. К.: Центр учбової літ., 2019. 220 с.
8. Плотницька І. М Ділова українська мова. К.: ЦУЛ, 2017. 256 с.
9. Погиба Л.Г., Грибіниченко Т.О., Голіченко Л.М., Кавера Н.В. Практикум з української мови за професійним спрямуванням. К.: Кондор, 2014. 296 с.
10. Караман С.О., Корпусь О.А., Тихоша В.І. Українська мова за професійним спрямуванням. К.: Літера ЛТД, 2013. 544 с.
11. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням. 5-те видання, випр і доп. К.: Алерта, 2019. 640 с.
12. Шевчук С. В. Українське професійне мовлення. К.: Алерта, 2011. 248 с.
13. Український правопис (новий): офіційний текст. К. : Видавничий дім «Кондор», 2019. 284 с.

Допоміжна

1. Афанасьєва Л.І., Іліаді О.І. Українська мова за професійним спрямуванням: методичні рекомендації для студентів факультету педагогіки та психології. Ч. І. Кропивницький, 2016. 84 с.
2. Глущик С. В., Дияк О. В., Шевчук С. В. Сучасні ділові папери. К.: А.С.К., 2003. 400 с.
3. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення. Вінниця: Нова книга, 2003. 472 с.
4. Гуць М.В., Олійник І.Г., Ющук І.П. Українська мова у професійному спілкуванні. К.: Міжнародна агенція «VeeZone», 2004. 336 с.
5. Мовчан Л. В. Сучасний погляд на якість вищої освіти в Україні. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля*: Серія «Педагогіка і психологія», 2017. №1(13). С. 32-38.
6. Мовчан Л.В., Комісаренко Н.О., Каричковська С.П., Чучмій І.І. Основні характеристики забезпечення якості освіти (польський досвід). *Інноваційна педагогіка*. Вип. 21. Т.2. Херсон: Вид. дім «Гельветика», 2020. С. 28-33.
7. Українська мова: енциклопедія. Редкол. В.М. Русанівський, О.О. Тараненко, М.П. Зяблюк та ін. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
8. Українсько-російський словник наукової термінології. За заг. ред. Л. О. Симоненко. К.: Знання, 2004. 540 с.
9. Шевчук С.В. Російсько-український словник ділового мовлення. К.: Вища шк., 2008. 487 с.
10. Lazariiev, O., Fernos, Yu., Movchan, L., Komisarenko N., Tymchuk, S., Neshchadym, L. (2019). Definition of a Process of Forming Professional Communicative Competence of the Future Agrarian Experts. *Vision 2025: Education Excellence and Management Innovations through Sustainable Economic Competitive Advantage. Proceedings of the 34-th IBIMA Conf. 13–14 Nov. 2019*. Editor: Khalid S. Soliman. Madrid, Spain. P. 11099–11107.
11. Lazariiev O. Movchan L. The competence approach in teaching the second foreign language at non-linguistic university. *Вісник Черкаського національного університету: «Педагогічні науки»*. Черкаси: ЧНУ, 2018. Вип. 7. С. 3-12.
12. Neshchadym, L., Lazariiev, O., Fernos, Yu., Komisarenko, N., Movchan, L., Tymchuk, S. (2019). Methods for Monitoring and Analysis of the Holidaymakers` Free Time in Tourism / Liudmyla Neshchadym and others. *Education Excellence and Innovation Management through Vision 2020*. Editor: Khalid S. Soliman. *Proceedings of the 33-th IBIMA Conf. 10–11 Apr. 2019*. Granada, Spain. P. 7077–7081.

13. Інформаційні ресурси

1. Експрес-уроки Олександра Авраменка. URL: <http://xn--80aafnzkijm.xn--j1amh/11/12>
2. Наукова бібліотека. Академічна доброчесність. URL: <https://msu.edu.ua/library/akademichna-dobrochesnist/>
3. Українське ділове мовлення: бізнес спілкування. URL: <http://www.dilovamova.com/>.
4. Українська енциклопедія. URL: <http://www.uapedia.com.ua/?p=664>
5. Мова документів. Українська мова. Каталог для студентів. URL: http://helpstudenty.at.ua/publ/katalog_dlja_studenta/ukrainskij_jazyk/mova_dokumentiv/19-1-0-453
6. Правопис української мови. URL: <http://www.madslinger.com/mova/pravopys-2007/>.
7. Лекції з української мови. URL: <http://bokov.net.ua/index.php?pages=1&act=3&id=12997>.

14. Зміни у робочій програмі на 2022-2023 навчальний рік

Відповідно до навчального плану внесено зміни в структуру дисципліни та доповнено список рекомендованої літератури.